

Dosarul nr. 2rh -193/18

Instanța de fond: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești – I. Botezatu

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat – G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – T. Vieru, I. Oprea, M. Ghervas

ÎNCHEIERE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Mariana Pitic
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire declarată de către Valentina Cerven și Fiodor Cerven,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Valentina Cerven și Fiodor Cerven împotriva Întreprinderii Mixte Moldo - Franceză „Kazayak-Vin” Societate pe Acțiuni cu privire la obligarea încheierii contractului de arendă, încasarea venitului ratat, a dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și cererea reconvențională depusă de Întreprinderea Mixtă Moldo-Franceză „Kazayak-Vin” Societate pe Acțiuni împotriva lui Fiodor Cerven cu privire la repararea prejudiciului moral, cheltuielilor pentru pierderea timpului de muncă și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 16 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a respins ca fiind inadmisibil recursul declarat de către Valentina Cerven și Fiodor Cerven,

constată:

La 02 octombrie 2015 Valentina Cerven și Fiodor Cerven au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM Moldo-Franceze „Kazayak-Vin” SA, prin care au solicitat obligarea încheierii contractului de arendă, încasarea venitului ratat, a dobânzii de întârziere și prejudiciului moral. (f.d.4-8, vol. I)

ÎM„Kazayak-Vin” SA la 12 decembrie 2016 a depus cerere reconvențională, solicitând încasarea de la Fiodor Cerven a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut în sumă de 30 000 lei, cheltuielilor de judecată în sumă de 13 000 lei și asistența juridică în sumă de 20 000 lei. (f.d.68, vol.II)

Prin hotărârea Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești din data de 31 mai 2017 s-a respins acțiunea înaintată de către Valentina Cerven, Fiodor Cerven și cererea reconvențională depusă de către ÎM Moldo -Franceză „Kazayak-Vin” SA ca neîntemeiate. (f.d. 242, 250-253, vol.II)

Curtea de Apel Comrat prin decizia din 21 decembrie 2017 a respins apelul declarat de Valentina Cerven și Fiodor Cerven, a menținut hotărârea Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești din data de 31 mai 2017. (f.d. 65, 66-70, vol. III)

Prin încheierea din data de 16 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de către Valentina Cerven și Fiodor Cerven s-a considerat inadmisibil. (f.d. 116-119, vol.III)

La 20 iulie 2018 Valentina Cerven și Fiodor Cerven au depus cerere de revizuire, prin care au solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii instanței de recurs. (f.d.122-123, vol. III)

În motivarea cererii de revizuire revizuenții au indicat dezacordul cu soluția adoptată de către instanțele de judecată, precum și faptul că nu au răspuns la toate argumentele invocate de Valentina Cerven și Fiodor Cerven, nu au stabilit circumstanțele, care în opinia revizuenților, au importanță pentru soluționarea litigiului.

Valentina Cerven și Fiodor Cerven au invocat încălcarea art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1, Protocolul 1 adițional Convenției, art. 449, lit. g) și h) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 453, alin. (1), lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Completul Colegiului menționează că temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 al Codului de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Verificând argumentele revizuenților, examinând materialele cauzei în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 al Codului de procedură civilă completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră, că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din considerentele ce preced.

Potrivit prevederilor art. 449, lit. g) și h) al Codului de procedură civilă revizuirea se declară în cazul în care: Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova; Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Instanța de revizuire relevă că revizuirea este definită ca fiind acea cale de atac prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reluarea judecării cauzei cu respectarea principiilor fundamentale ale unui proces echitabil.

A se reține că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, inter alia, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar

simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Brumărescu v. România, nr. 28342/95, § 61-62 și Roșca v. Moldova, nr.6267/02, §24-25, Riabîh v. Rusia, § 52).

Curtea Supremă de Justiție menționează că principiul enunțat exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă și de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

Conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă. Prin prisma principiilor menționate, se reține că principiile specificate nu se opun în totalitate existenței procedurilor extraordinare prin readucerea în fața instanțelor a aspectelor litigioase deja soluționate, însă necesitatea respectării principiului siguranței circuitului civil – care este unul din aspectele esențiale ale principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică – cere ca folosirea acestora în materie civilă să îmbrace un caracter excepțional în ceea ce privește termenul în care pot fi promovate, motivele de admisibilitate, precum și părțile care au dreptul la acțiune.

Completul Colegiului menționează că legislația procesuală reglementează mecanisme ce acordă posibilitatea desființării hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul în care urmează a fi corectate erorile judiciare și omisiunile justiției.

În special, revizuirea fiind o cale de retractare și nu de reformare a hotărârii, în cadrul acesteia, în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege, are loc redeschiderea procesului.

Urmând raționamentele Curții Europene, Curtea acceptă că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.

Totodată, Curtea subliniază că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate. Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

La caz, Valentina Cerven și Fiodor Cerven în cererea de revizuire au indicat dezacordul cu soluțiile pronunțate de instanțele de judecată, invocând încălcarea art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art.1, Protocolul 1 adițional Convenției, fapt ce constituie temei de admitere a cererii de revizuire în baza art. 449, lit. g) și h) al Codului de procedură civilă.

Prin urmare, completul Colegiului menționează că pentru a invoca prevederile art. 449, lit. g) al Codului de procedură civilă urmează de a ține cont de faptul că Curtea Europeană pentru protecția Dreptului Omului sau Guvernul Republicii Moldova au inițiat o procedură de soluționare a cererii pe cale amiabilă, fapt probat prin demersul Agentului guvernamental, răspunsul dat Curții Europene despre

notificarea Agentului guvernamental, precum și răspunsul despre recunoașterea de către stat a violării dreptului.

Iar pentru a invoca prevederile art. 449, lit. h) al Codului de procedură civilă urmează de a ține cont de existența unei constatări a Curții Europene pentru protecția Dreptului Omului privind încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale a cetățeanului. La caz, nu este prezentă nici o circumstanță prevăzută la art. 449, lit. g) și h) al Codului de procedură civilă.

Instanța de revizuire amintește recurențelor că simpla invocare a încălcării drepturilor constituționale prin violarea art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1, Protocolul 1 adițional Convenției nu relevă prin prisma art. 449 al Codului de procedură civilă careva temeieri legale, ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Completul Colegiului precizează că prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Examinând argumentele cererii de revizuire, completul Colegiului le apreciază drept irelevante și lipsite de contextul pertinent inițierii procedurii de revizuire, or acestea de fapt, nu sunt susținute prin nici un fel de probe indubitabile în sensul prevăzut de art.449 al Codului de procedură civilă și ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire declarată de către Valentina Cerven și Fiodor Cerven ca inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 449, lit. g) și h), art. 453, lit. a) ale Codului de procedură civilă completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Valentina Cerven și Fiodor Cerven.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Mariana Pitic

Maria Ghervas